

idealkent ©

ISSN: 1307-9905 E-ISSN: 2602-2133

DOI: 10.31198/idealkent.1375394

Derleme Makalesi / Review Article

Sayı Issue 45, Cilt Volume 16, Yıl Year 2024-3, 1785-1816

Yeni Kamu Yönetimi Yaklaşımı Çerçevesinde 5393 Sayılı Belediye Kanununun 2005-2023 Dönemi Düzenlemelerinin Hukuki-İdari Analizi

Salih Batal¹

ORCID: 0000-0002-3822-7417

Öz

1980'li yıllar itibarıyla dünyada yeni kamu yönetimi yaklaşımı trend haline gelmiştir. Bu yaklaşım birçok ülkede etkisini göstermiştir. Türkiye yönetim paradigması da bu değişiklikten etkilenmiştir. Özellikle 2000'li yıllarda yönetsel alandaki reformlar bu çerçevede gerçekleşmiştir. Çalışmada, 5393 sayılı Kanun'daki değişiklikler yeni yönetim paradigması çerçevesinde ele alınmıştır. Bu değişikliklerin gerçekleşmesinde "yenilik" düşüncesi ve "norm denetimi" etkili unsurlar olmuştur. Çalışma, Türkiye'de belediye mevzuatındaki dönüşümün takibinin ilk gün ve son gün ayrımı üzerinden takip edilmesi ve farklılıkların ortaya koyulmasını amaçlamaktadır. Literatürde, 2005-2023 yılları arasını kapsayan benzer herhangi bir araştırma bulunmamaktadır. Bu açıdan çalışma literatüre katkı açısından önemlidir. Çalışma sonucunda yaklaşık 15 yıllık süreç içinde 5393 sayılı Kanun kapsamında 39 değişikliğe rastlanmıştır. Bahsi geçen değişikliklerin çoğunluğu son yıllarda gerçekleşmiştir. Değişimlerden birçoğu Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi ile değişen yetki-görev paylaşımı ve kurumların isim değişiklikleriyle ilişkilidir. Bununla birlikte terör örgütü iltisakıyla alakalı konu edinen fıkraların eklenmesi içerik açısından Kanun'u detaylandırmıştır. Ayrıca Anayasa Mahkemesi 7 iptal kararı vermiştir. Bu bulgular çerçevesinde yasama kalitesinin görece düşük olduğu yorumlanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: belediye kanunu, belediye mevzuatı, 5393 sayılı kanun, yeni kamu yönetimi

¹ Doç. Dr., Yalova Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümü, E-posta: salihbatal@gmail.com.

Analysis of Municipality Law No. 5393 Regulations (2005-2023) within New Public Administration Approach

Salih Batal²

ORCID: 0000-0002-3822-7417

Abstract

In the 1980s, the new public administration approach became a trend worldwide. This approach had an impact in many countries. Turkey has been affected by this change in the management paradigm. Especially in the 2000s, reforms in the administrative field were realised within this framework. This study examines the changes in Law No. 5393 within the framework of the new management paradigm. "innovation" and "norm control" have been influential factors in realizing these changes. The study aims to follow the transformation of municipal legislation in Turkey through the distinction between the first and last days and to reveal the differences. There is no similar research in the literature in terms of date constraints. In this respect, the study is essential in contributing to the literature. As a result of the study, 39 amendments were found within the scope of the law in approximately 15 years. The majority of these amendments took place in recent years. Most of the modifications are related to the changes in the division of powers and duties within the Presidential Government System and changes in the names of institutions. However, the addition of paragraphs on terrorist organization affiliation has elaborated the Law in terms of content. In addition, the Constitutional Court issued seven annulment decisions. These findings suggest that the quality of legislation is relatively low.

Keywords: *Law of municipality, legislation of municipality, law no. 5393, new public management*

² Associate Professor., Yalova University, Faculty of Economics and Administrative Sciences, Department of Political Science and Public Administration, E-mail: salihbatal@gmail.com.

Giriş

TDK'ya göre kanun; "geçerli olan kural" biçiminde tanımlanmaktadır (TDK, t.y.). Kanunlar kabul edildikleri konjonktürde, ülkede yaşanacak ekonomik, idari, teknik ve sosyolojik birtakım gelişmeleri öngöremeyebilmektedir. Bu nedenle kanun hükümlerinin bazı maddelerinin uygulanması mümkün olmazken bir kısmı ise kendiliğinden etkisiz hale gelebilmektedir.

Belediyeler, devlet organizmasının diğer unsurları gibi kanunla yönetilmektedir. 1930'da kabul edilen 1580 sayılı Belediye Kanunu 2005'de yerini 5393 sayılı Belediye Kanunu'na bırakmıştır.

5393 sayılı Belediye Kanunu 03.07.2005'de kabul edildikten günümüze kadar geçen süreçte 24 farklı hukuki düzenleme ile 58 madde -bazı maddeler birden çok defa düzenlenerek- yenilenmiştir. Bu değişikliklerin bir kısmı hizmet sunumu ve belediye tüzel kişiliğinin yetki, görev ve sorumluluklarıyla alakalıyken önemli bir kısmı ise Türkiye'de Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemine geçişle birlikte Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığının (ÇŞB) üstlendiği yetkilerin entegrasyonunu sağlamaya yöneliktir. Birtakım düzenlemeler ise 15 Temmuz darbe girişimi ve Kobani (6-7 Ekim) olaylarıyla alakalı olarak belediye tüzel kişiliğine dair denetim ve kontrol mekanizmalarını düzenleyen maddelerde olmuştur.

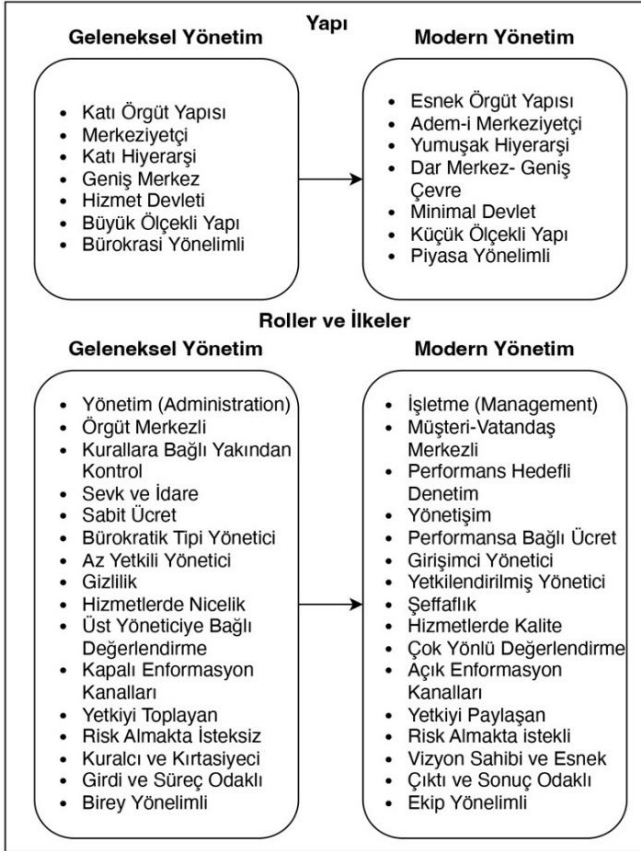
Bu değişikliklerin teorik arka planında ise YKY yaklaşımı yer almaktadır. YKY her ne kadar 1980'li yıllarda dünyada popüler olmuş olsa da Türkiye'nin içinde bulunduğu durum, bahsi geçen yıllarda YKY ilkelerinin uygulanabilirliği kısmi düzenlemeler düzeyinde tutmayı gerektirmiştir. Buna mukabil YKY anlayışına dönük hukuki ve yönetsel reformların önemli bir kısmının 2003-2005 dönemi arasında gündeme geldiği görülmektedir.

Yeni Kamu Yönetimi

1970'li yıllarda gerçekleşen ekonomik ve yönetsel krizler, yönetim paradigmasının gözden geçirilmesi gerekliliğini ortaya çıkarmıştır. Bu bağlamda geleksel yönetim anlayışı, büyüyen devlet modelinin bir gerekçesi olarak görülmüş ve devletin bulunduğu konum, kamu yönetim sistemine yönelik eleştirileri de beraberinde getirmiştir (Özer, 2012, s. 202). 1980'li yıllarda ortaya çıkan yeni kamu yönetimi veya Yeni Kamu İşletmeciliği anlayışı kamu yönetimine alternatif olacağı düşüncesiyle gelişmiştir. Özellikle Anglo-Sakson coğrafyadaki yeni yönetim arayışı ve uygulama teori ile pratikleri daha sonra ulusüstü organizasyonların katkı ve yönlendirmeleriyle tüm dünyaya yayılmıştır. Kavraram, "idare" anlayışından "yönetim"e yönelik eğilim olarak görülmüştür (Al,

2008, s. 10).YKY anlayışının temelinde özel sektör ve piyasa vurgusu yatmaktadır. Bu bağlamda Bozdoğan (2008,10) YKY anlayışının, klasik, neo-klasik, modern ve post modern yönetim ve ekonomi teorilerinden etkilenen, böylece yeni bir şekil kazanan yönetim yaklaşımı olduğunu vurgulamaktadır.

Yeni yönetim yaklaşımıyla ortaya çıkan değişim düşüncesi, üretimde aktif rol oynayan ve ekonomik alanda yoğun faaliyet gösteren devletin hizmet sınırlarının deregülasyon ve özelleştirme yoluyla yeniden belirlenmesinin yanında klasik yönetim düşüncesinin katı hiyerarşik, merkeziyetçi, süreç ve kural odaklı anlayışını eleştirmiştir (Ömürkünülşen, 2003, s. 4). YKY ile kamu yönetiminin esnek organizasyon yapısına dönüşmesi hedeflemektedir (Çevikbaş, 2012, s.11). Geleneksel yönetim ve YKY düşüncesine yönelik Eryılmaz (2021), yapı, roller-ilkeler-politikalar, boyutunda iki düzlemli bir karşılaştırma yapmaktadır (Bakınız şekil 1).

Şekil 1. Geleneksel Yönetim ve YKY Özelliklerinin Karşılaştırılması

Kaynak: (Eryılmaz, 2021, s. 55-56).

Türkiye’de Yeni Kamu Yönetimi

YKY anlayışının devletin bulunduğu ekonomik alana yansımaları 1980’li yıllarda Turgut Özal dönemiyle başlamıştır. Neo-Klasik iktisadi düşüncenin etkisiyle birlikte ekonomik alanda devletin rolü yeniden belirlenmeye başlamıştır. Böylece özelleştirme ve liberal politikaların benimsenmesi hareketi hız kazanmıştır (Eryılmaz, 2021).

Türkiye’de yönetsel alanda reformlar ise daha çok 2000’li yılların ilk çeyreğinde başlamıştır (Çevik, 2022, s. 445). Bu reformlar etkin ve verimli şekilde kamu hizmeti sunulması, açıklık ve şeffaflık, kaliteli kamu hizmeti, hesap verebilirlik ve desantralizasyon gibi ilkeler doğrultusunda kurgulanmıştır (Göçoğlu, Kurt, ve Öktem, 2019, s. 50-51). Bu evredeki dönüşümün önemli bir boyutu da yasal düzlemde olmuştur (Lamba, 2014, s.130). YKY anlayışı çerçevesinde, yerel yönetimler alanında yoğunlaşan bu düzenlemelerden biri de 5393 sayılı Belediye Kanunu (BK) olarak değerlendirilmektedir (Sezer ve Büyükpınar, 2021, s. 83,97-98). Bu Kanun ile belediyelerin; vatandaş odaklı, şeffaf, hesap verebilir, performans esaslı ve adem-i merkezi bir yapıya geçişinin önü açılmıştır (Belli, 2017, s. 112-113).

5393 sayılı Kanun 87 maddeden oluşmaktadır. 72. madde mülga edilmiştir ve 2024 itibarıyla 86 madde yürürlüktedir. Bu değişikliklerle YKY’nin temel ilkeleri arasında ilişki kurulabilmektedir. Nitekim; etkin, verimli, şeffaf ve hesap verebilirlik prensipleri doğrultusunda merkezi yönetim bünyesinde yaşanan dönüşümlerin yansımalarını da bu kapsamda değerlendirmek mümkündür.

Değişikliklerin Analizi

5393 sayılı Kanunda yapılan değişiklikler, YKY, AB uyum süreci, Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi’ne geçiş gibi çeşitli dönüşüm girişimleriyle açıklanabilmektedir. Yapılan düzenlemeler 5393 sayılı Kanun ile sınırlı kalmayıp, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu, 5302 sayılı İl Özel İdare Kanunu, 5355 Mahalli İdare Birlikleri Kanunu ve 5216 sayılı Büyükşehir Belediye Kanunu gibi reformlarla desteklenmiştir. Sonraki süreçte Cumhurbaşkanlığı Kararnameleri ile şekillenen hükümet modeli neticesinde 5393 sayılı kanunda yıllara sair çeşitli değişiklikler yapılmıştır.

Çalışma, 5393 sayılı Kanundaki maddelerde yapılan değişikliklerin ardışık sıralamasıyla ilerlemektedir. Bu sebeple ilk olarak 4. madde-deki değişiklik ele alınacaktır. Burada toplu bir değişiklikten bahsedildiği için ilgili Kanunun tüm maddelerine değinilmiştir. 7153 sayılı “Çevre Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun” un Kanununun 28. maddesiyle muhtelif kanunlarda farklı bakanlıklara tanı-nan yetkiler ve sorumluluklar Çevre ve Şehircilik Bakanlığına (ÇŞB) devredilmiştir. Mezkûr Kanunla 5393 sayılı Belediye Kanunu’nun; 4, 8, 12, 15, 18, 19, 49, 51, 52, 56, 62, 65, 68, 69, 71, 74, 76 ve 77. içeriğindeki İçişleri ibarelerinin yerine “Çevre ve Şehircilik” ibaresi getirilmiştir (7153 sayılı Kanun, 2018).

703 sayılı Kanun Hükmünde Kararname (KHK) ile 5393 sayılı Bele-diye Kanunu’nun tüzel kişiliğin kurulmasıyla ilgili 4. Maddesiyle 5. ve 6. fıkralarda değişikliğe gidilmiştir. Bu fıkralarda daha önce yer alan İçişleri Bakanlığı ibareleri ÇŞB, müşterek kararname ibareleri Cum-hurbaşkanı kararı olarak değiştirilmiştir (703 sayılı KHK, 2018).

6360 sayılı “On Üç İlde Büyükşehir Belediyesi ve Yirmi Altı İlçe Kurul-ması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapıl-masına Dair Kanun” un 14. maddesiyle birlikte Belediye Kanunu’nda birleşme ve katılma hususlarını düzenleyen 8. maddenin 4. fıkrasında değişiklik yapılmıştır (6360 sayılı Kanun, 2012, Md. 14). Burada nüfus şartı düşürülerek yerleşme teşvik edilmiştir.

Tablo 1. 8. madde değişimi

Fıkralar	İlk Hali	Yapılan Değişiklik
2	... sonuç İB’ye bildirilir.	... sonuç ÇŞB bildirilir.
4	“... yeni kurulacak beldenin nüfusu-nun 50.000’den az olmaması şarttır.”	“... yeni kurulacak beldenin nüfusu-nun 20.000’den az olmaması şarttır.”

Kaynak: (5393 sayılı BK, 2005, Md. 8).

6360 sayılı Kanunla Belediye Kanunu’nda değiştirilen bir diğer hu-sus mahalle ve yönetimini ilgilendiren 9. maddedir. 6360 sayılı Kanu-nun 16. maddesiyle birlikte Belediye Kanunu’nun ikinci fıkrasında dü-zenlemeye gidilmiştir. Buna göre belediye sınırları içinde mahalle ku-rulabilmesi için asgari nüfus şartı 500 olarak belirlenmiştir. (6360 sayılı Kanun, 2012, Md. 16).

5747 sayılı “Büyükşehir Belediyesi Sınırları İçerisinde İlçe Kurulması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun” un 3. maddesiyle

Belediye Kanunu'nun tüzel kişiliğin sona erdirilmesine dair hükümleri içeren 11. maddesine fıkra eklenmiştir (5747 sayılı Kanun, 2008, Md. 3). Ayrıca 703 sayılı KHK'nın 200. maddesiyle birlikte birinci fıkrada Tablo 2'de yer alan yetkiye dair düzenlemeler yapılmıştır (703 sayılı KHK, 2018, Md. 200). 11. maddede yapılan değişikliklerin yerel yönetimlerin etkin ve verimli yönetilmesine dair getirilen yenilikler olduğu görülmektedir.

Tablo 2: 11. Madde değişimi

İlk Hali	Yapılan Değişiklik
<p>“Meskûn sahası, bağlı olduğu il veya ilçe belediyesi ile nüfusu 50.000 ve üzerinde olan bir belediyenin sınırına, 5.000 metreden daha yakın duruma gelen belediye ve köylerin tüzel kişiliği; genel imar düzeni veya temel alt yapı hizmetlerinin gerekli kılması durumunda, Danıştayın görüşü alınarak, İB'nin teklifi üzerine müşterek kararname ile kaldırılarak bu belediyeye katılır.</p> <p>Nüfusu 2.000'in altına düşen belediyeler, Danıştayın görüşü alınarak, İB'nin önerisi üzerine müşterek kararname ile köye dönüştürülür. Tüzel kişiliği kaldırılan belediyenin tasfiyesi İÖİ tarafından yapılır. Bu belediyenin taşınır ve taşınmaz malları ile hak, alacak ve borçları ilgili köy tüzel kişiliğine intikal eder. İntikal eden borçların karşılanamayan kısımları İÖİ tarafından üstlenilir ve vali tarafından İller Bankasına bildirilir. İller Bankası bu miktarı, takip eden ayın genel bütçe vergi gelirleri tahsilat toplamının belediyelere ayrılan kısmından keserek ilgili İÖİ hesabına aktarır.”</p>	<p>... Cumhurbaşkanı kararı ile kaldırılarak bu belediyeye katılır...</p> <p>... belediyeler, Cumhurbaşkanı kararı ile köye dönüştürülür...</p> <p>“Tüzel kişiliği kaldırılan belediyelerin bulunduğu yerleşim birimlerinde, hizmetlerin aksamadan yürütülmesi amacıyla, ilgili belediye veya büyükşehir belediyesi ve köye dönüşen yerlerde İÖİ veya köylere hizmet götürme birlikleri tarafından içme suyu, kanalizasyon, temizlik, çöp toplama, ulaşım, itfaiye ve diğer hizmetlerin yürütülmesi için gerekli tedbirler alınır ve ihtiyaç durumuna göre bu hizmetleri yürütmek üzere hizmet birimleri kurulabilir. Büyükşehir belediye sınırları içinde açılacak hizmet birimlerini yönetmek üzere, büyükşehir belediye meclis üyeleri veya diğer belediye personeli arasından görevlendirme yapılabilir. Mahalli hizmetlerin aksamadan yürütülmesi için vali veya kaymakamlar ilgili kuruluşlar arasında koordinasyonu sağlar ve gerekli tedbirleri alır.”</p>

Kaynak: (5393 sayılı BK, 2005, Md. 11).

5594 sayılı Belediye ve İÖİ mevzuatlarında değişikliğe gidilmiştir. Kanunun 2. maddesiyle birlikte 5393 sayılı BK'da kararın uygulanması ve nüfus başlıklı 12. maddesine ikinci fıkrasından sonra üç yeni fıkra eklenmiştir (5594 sayılı Kanun, 2007). Ardından 6360 sayılı Kanun'un

16. maddesiyle, 5393 sayılı Kanununun 12. maddesine yeni bir fıkra eklenmiştir. 20.02.2014 tarihinde kabul edilen 6525 sayılı torba kanunla birlikte BK'nin 12. maddesinin 2012 yılında eklenen son fıkrasının birinci cümlesinden sonra (6525 sayılı Kanun, 2014, Md. 28) yeni bir ibare eklenmiştir. Daha sonra 703 sayılı KHK'nın 200. maddesiyle birlikte mezkûr madde içeriğinde yer alan "müşterek kararname" ifadesi "Cumhurbaşkanı kararının" biçimde değiştirilmiştir. Ayrıca 29.11.2018 tarihinde kabul edilen 7153 sayılı "Çevre Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun"un 28. maddesinde yer alan düzenlemeyle birlikte 12. maddenin dört ve beşinci fıkralarında bulunan "İçişleri" ibareleri "Çevre ve Şehircilik" olarak revize edilmiştir. Buradaki değişikliğin temelinde idari yapıdaki dönüşüm etkili olmuştur.

Tablo 3. 12. madde değişimi

Fıkralar	İlk Hali	Yapılan Değişiklik
3	"... katılma işleminin gerçekleşmesi veya müşterek kararnamenin yayımlandığı tarihten itibaren ..." (1)	"...katılma işleminin gerçekleşmesi veya Cumhurbaşkanı kararının yayımlandığı tarihten itibaren ..."
4	"... yapılması İB'nin onayına tabidir." (1)	"...yapılması ÇŞB onayına tabidir."
5	"... bağlı olmaksızın İB'nin onayı ile borçlanma yapabilir..." (1)	"... bağlı olmaksızın ÇŞB onayı ile borçlanma yapabilir..."
7	"... devam eder. (İbare buraya eklenmiştir) Bir belediyeye..." (2)	"...devam eder. Bu hüküm, belde iken sakinleri orman köylüsüne tanınan hak, sorumluluk ve imtiyazlardan yararlanan mahalleye dönüştürülen beldeler için de geçerlidir. Bir belediyeye katılarak..."

Kaynak: (5393 sayılı BK, 2005, Md. 12).

(1) ve (2) 5393 sayılı Kanun'un ilk halinde bulunmamaktadır. (1) 2007 yılında 5594 sayılı Kanun ile (2) 2012 yılında 6360 sayılı Kanun ile eklenmiştir.

12.07.2006 tarihinde hazırlanan 5538 sayılı torba yasayla birlikte Kanun'un 14. maddesine "Sivil hava ulaşımına açık havaalanları ile bu havaalanları bünyesinde yer alan tüm tesisler bu Kanunun kapsamı dışındadır." fıkrası eklenmiştir (5538 sayılı Kanun, 2006, md 29). 24.01.2007 tari-

hinde AYM'nin 2007/5 sayılı kararı neticesinde, ilgili maddenin b fıkrasının "Okul öncesi eğitim kurumları açabilir" bölümünü iptal etmiştir. Aynı karar içinde mezkûr maddenin 2. fıkrası da iptal edilmiştir. 2. Fıkranın iptal edilmesinin gerekçesi, yerel yönetimlerin genel yetkili olarak nitelendirilmesidir. Merkezi yönetime dair yetkilerin soyut ve genel, yerel yönetimlere dair yetkilerin ise somut ve belirgin olması gerektiği vurgulanmaktadır (AYM, 2007). Daha sonra 6360 sayılı Kanun'un 17. maddesiyle birlikte; birinci fıkranın a bendinin son cümlesi yürürlükten kaldırılarak yeni bir ibare eklenmiştir. Aynı kanunla b bendinin birinci cümlesinde yer alan "sağlıkla ilgili her türlü tesisi açabilir ve işletebilir" ibaresinden sonra gelmek üzere "mabetlerin yapımı, bakımı ve onarımını yapabilir" ifadesi eklenmiştir (6360 sayılı Kanun, 2012).

6462 sayılı "Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Yer Alan Engelli Bireylere Yönelik İbarelerin Değiştirilmesi Amacıyla Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun" ile 14. maddede yer alan "özürlü" ibaresi "engelli" değiştirilmiştir (6462 sayılı Kanun, 2013, Md. 14). 6495 sayılı torba kanununun 100. maddesindeki değişiklikle birlikte 6360 sayılı Kanun ile Tablo 6'da yer alan "Ek Fıkra" eklenmiştir (6495 sayılı Kanun, 2013, Md. 100).

6552 sayılı "İş Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması ile Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılmasına Dair Kanun"un 120. maddesinde 14. maddede bulunan "gençlik ve spor" ibaresinden sonra gelmek üzere yeni bir cümle dahil edilmiştir (6552 sayılı Kanun, Md. 14). Kanun'un 14. maddesi son değişikliğini AYM'nin 26.06.2019 tarihli 2019/56 sayılı Kararına istinaden yaşamıştır. Bahsi geçen maddenin birinci fıkrasının a bendinde yer alan "yaptırır" ifadesinin itfaiye hizmetleri için Anayasaya aykırı olduğunu tespit eden mahkeme bu ibareyi iptal etmiştir (AYM, 2019b, No. 56). 14. maddedeki değişikliklerin önemli bir bölümü yerel yönetimlerin hizmet alanlarının genişlemesine yöneliktir. Bu noktada YKY'nin adem-i merkezizyetçilik ilkesinin etkili olduğu görülmektedir.

Tablo 4. 14. madde değişimi

Fıkralar	İlk Hali	Yapılan Değişiklik
1(a)	<p>“... gençlik ve spor; (ibare buraya eklenmiştir) sosyal hizmet ve yardım, nikâh, meslek ve beceri kazandırma; ekonomi ve ticaretin geliştirilmesi hizmetlerini yapar veya yaptırır. Büyükşehir belediyeleri ile nüfusu 50.000’i geçen belediyeler, kadınlar ve çocuklar için koruma evleri açar.”</p>	<p>“... gençlik ve spor orta ve yüksek öğrenim öğrenci yurtları (Bu Kanununun 75 inci maddesinin son fıkrası, belediyeler, il özel idareleri, bağlı kuruluşları ve bunların üyesi oldukları birlikler ile ortağı oldukları Sayıştay denetimine tabi şirketler tarafından, orta ve yüksek öğrenim öğrenci yurtları ile Devlete ait her derecedeki okul binalarının yapım, bakım ve onarımı ile tefrişinde uygulanmaz.)...”</p> <p>“Büyükşehir belediyeleri ile nüfusu 100.000’in üzerindeki belediyeler, kadınlar ve çocuklar için konuk evleri açmak zorundadır. Diğer belediyeler de mali durumları ve hizmet önceliklerini değerlendirerek kadınlar ve çocuklar için konuk evleri açabilirler.”</p>
1(b)	<p>“Okul öncesi eğitim kurumları açabilir; ... tesisi açabilir ve işletebilir; kültür ve tabiat varlıkları ile tarihî dokunun ve kent tarihi bakımından önem taşıyan mekânların ve işlevlerinin korunmasını sağlayabilir; bu amaçla bakım ve onarımını yapabilir, korunması mümkün olmayanları aslına uygun olarak yeniden inşa edebilir.” (İbare buraya eklenmiştir) “Gerektiğinde, öğrencilere, amatör spor kulüplerine malzeme verir ve gerekli desteği sağlar...”</p>	<p>“... tesisi açabilir ve işletebilir; maabetlerin yapımı, bakımı, onarımını yapabilir; ... yeniden inşa edebilir; cemevlerinin yapım, bakım ve onarımını yapabilir. Gerektiğinde, sporu teşvik etmek amacıyla gençlere spor malzemesi verir, amatör spor kulüplerine aynı ve nakdî yardım yapar ve gerekli desteği sağlar...”</p>
2	<p>“Belediye, kanunlarla başka bir kamu kurum ve kuruluşuna verilmeyen mahallî müşterek nitelikteki diğer görev ve hizmetleri de yapar veya yaptırır.”</p>	<p>AYM tarafından iptal edilmiştir.</p>
Ek Fıkra	<p>“... belediyeleri için tahakkuk eden miktarın binde yedisini geçemez.” (1)</p>	<p>“... belediyeleri için tahakkuk eden miktarın; büyükşehir belediyeleri için binde yedisini, diğer belediyeler için binde on ikisini geçemez.”</p>

4	“... Hizmet sunumunda özürlü , yaşlı, düşkün ve dar gelirliilerin...”	“... Hizmet sunumunda engelli , yaşlı, düşkün ve dar gelirliilerin...”
Ek Fıkra-2	İlk halinde yer almamaktadır.	“Sivil hava ulaşımına açık havaalanları ile bu havaalanları bünyesinde yer alan tüm tesisler bu Kanunun kapsamı dışındadır.”

Kaynak: (5393 sayılı BK, 2005, Md. 14).

(1) Kanun’un ilk halinden sonra 12.11.2012 kabul tarihli 6360 sayılı Kanun ile eklenmiştir. Bu nedenle ilk hali olarak 12.11.2012 tarihi esas alınmıştır.

BK’nın belediyelerin yetki ve imtiyazlarını düzenleyen 15. maddesinde 6360 Sayılı Kanun’un 18. maddesiyle birlikte bazı eklemeler yapılmıştır (6360 sayılı Kanun, 2012, Md. 15). 6552 sayılı “*İş Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması ile Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılmasına Dair Kanun*”un 121. maddesiyle birlikte 15. maddenin beşinci fıkrasında değişikliğe gidilmiş ve yeni bir fıkra eklenmiştir (6552 sayılı Kanun, 2014, Md. 121). Ardından 6645 sayılı “*İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun*”un 84. maddesiyle BK’nın 15. maddesinin birinci fıkrasına (s) ve bununla alakalı olmak üzere birinci fıkradan sonra yeni bir fıkra eklenmiştir (6645 sayılı Kanun, 2015, Md. 84). Daha sonra AYM kararıyla, 6552 sayılı Kanunla eklenen fıkranın bir kısmında iptal kararı vermiştir (AYM, 2015, say. 2015/55). 7061 sayılı “*Bazı Vergi Kanunları ile Diğer Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun*”un 85. maddesiyle bahsi geçen maddenin 6. fıkrasında değişiklik yapılmıştır (7061 sayılı Kanun, 2017, Md. 85). 7153 sayılı Kanunla 15 ve 16 fıkralardaki İçişleri ibareleri Çevre ve Şehircilik şeklinde düzenlenmiştir. Son olarak 7261 sayılı “*Türkiye Çevre Ajansının Kurulması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun*”un 33. maddesiyle birinci fıkraya yeni bent eklenmiştir (7261 sayılı Kanun, 2020, Md. 33). Son olarak 16.111.2022 tarihli ve 7421 sayılı torba yasanın 16. Maddesiyle birlikte cemevleriyle alakalı bent kanuna dahil edilmiştir.

Bu madde kapsamında yer alan değişimlerle yeni fıkralar eklenmiştir. 1 (r), 2, 1(s), 3, 1 (ş) ve 9. fıkralar BK’nın kabulünün ardından eklenen fıkralardır. 1 (r) fıkrası ile; elektronik haberleşme istasyonlarına

ücret karşılığında yer seçim belgesi verme konusunda belediyeler yetkilendirilmiştir. Ayrıca bu ücretin Ulaştırma Bakanlığı tarafından belirleneceği yer almaktadır. Düzenlenen 1(s) fıkrası ile belediye sınırları içindeki asansörlerle ilgili teknik inceleme ve kontrolleri yapma veya bu asansörleri devre dışı bırakma görevi belediyelere bırakılmaktadır.

Bu madde kapsamında yapılan değişiklikler, belediyelere birtakım yeni yetki ve görevler tanımlamaktadır. Buradan hareketle ölçek ekonomisinin desteklenmeye çalışıldığı ve değişimlerin adem-i merkezileşmeye yönelik olduğu görülmektedir.

Tablo 5. 15. madde değişimi

Fıkralar	İlk Hali	Yapılan Değişiklik
3		(s) "bendi uyarınca asansörlerin yıllık periyodik kontrolünü yapacak belediyeler ile yetkilendirilmiş muayene kuruluşlarının sahip olması gereken şartlar, yıllık periyodik kontrol esasları ile yıllık periyodik kontrol ücretleri Türkiye Belediyeler Birliği, Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği ve Türk Standartları Enstitüsü temsilcilerinin de yer alacağı bir komisyon tarafından belirlenir. Konuya ilişkin düzenlemeler, komisyon kararları doğrultusunda Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından yapılır." (2)
1(ş)		"Bisiklet yollarının ve şeritlerinin, bisiklet ve elektrikli scooter park ve şarj istasyonlarının, yaya yollarının ve gürültü bariyerlerinin planlanması, projelendirilmesi, yapımı, bakımı ve onarımıyla ilgili işleri yürütmek." (6)
4	... "sosyal hizmet ve turizmi geliştirecek projelere İB'nin onayı ile ücretsiz veya düşük bir bedelle amacı dışında kullanılmamak kaydıyla arsa tahsis edebilir."	... "sağlık, eğitim, sosyal hizmet ve turizmi geliştirecek projelere ÇŞB onayı ile ücretsiz veya düşük bir bedelle amacı dışında kullanılmamak kaydıyla taşınmaz (1) tahsis edebilir. Belediye ve bağlı idareler, meclis kararıyla mabetlere, eğitim kurumlarına, yurtlara, okul pansiyonlarına (4) hastanelere ve cemevlerine (7) indirimli bedelle ya da ücretsiz olarak içme ve kullanma suyu verebilirler."

8 (2)	<p>“ ... ve haciz işlemi sadece gösterilen bu mal üzerine uygulanır. On gün içinde yeterli mal beyan edilmemesi durumunda yapılacak haciz işlemi, alacak miktarını aşacak veya kamu hizmetlerini aksatacak (8) şekilde yapılamaz.”</p>	<p>... (ve haciz ile başlayan ibare AYM tarafından iptal edilmiştir) On gün içinde yeterli mal beyan edilmemesi durumunda yapılacak haciz işlemi, alacak miktarını aşacak (8 AYM tarafından iptal edilmiştir) şekilde yapılamaz. (3)</p>
9	<p>İlk halinde yer almamaktadır.</p>	<p>“Belediyeler, kendisinden izin veya ruhsat almak ya da hat kiralamak suretiyle çalışan ve toplu taşıma hizmeti yürüten gerçek ve tüzel kişilere; nüfus, hattın uzunluğu ve hattı kullanan sayısı kriterlerini esas alarak tespit edeceği hatlardaki toplu taşıma hizmetlerinden ücretsiz veya indirimli olarak yararlananlara ilişkin gelir desteği ödemesi yapabilir.” (5)</p>

Kaynak: (5393 sayılı BK, 2005, Md. 15).

(1) 6552 sayılı Kanunla değiştirilmiştir. Bu fıkra 6552 Kanunla (2) eklenmiştir.

(2) 6360 sayılı Kanunla 2. fıkra haline gelen bu ibare, 6645 sayılı Kanunla 3. fıkra halini almıştır.

(3) AYM'nin 2015/55 sayılı kararıyla fıkranın ilgili kısımları iptal edilmiştir.

(4) 7061 sayılı Kanunla eklenmiştir.

(5) 7349 sayılı Kanunla eklenmiştir.

(6) 7261 sayılı Kanunla eklenmiştir.

(7) Cemevlerine ibaresi 7421 sayılı Kanunla eklenmiştir.

5766 sayılı “Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunda ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun”un 13. maddesiyle birlikte BK'nın muafiyetleri düzenleyen 16. maddesinde yer alan “inşa ve kullanımları” ibaresinden sonra “katma değer vergisi ile özel tüketim vergisi hariç” ifadesi dahil edilmiştir (5766 sayılı Kanun, 2008, Md. 13). Kanuna 7261 sayılı BK'nın 18. maddesi; 12.07.2006 ile 10.12.2018 tarihleri arasında iki defa değişikliğe uğramıştır. 5538 sayılı torba kanununun 29. maddesinin (b) bendiyle birlikte 5393 sayılı Kanunda belediye meclisinin görev ve yetkilerini düzenleyen 18. maddenin birinci fıkrasının (c) bendine cümle eklenmiştir (5538 sayılı Kanun, 2006, Md. 29). 18. maddedeki değişikliğin idari yapıdaki dönüşüme ek olarak planlarda entegrasyonu sağlamak böylece etkin bir yönetim anlayışını getirmekle ilişkili olduğu görülmektedir.

Tablo 6. 18. madde değişimi

Fıkralar	İlk Hali	Yapılan Değişiklik
1(c)	“Belediyenin imar plânlarını görüşmek ve onaylamak, büyükşehir ve il belediyelerinde il çevre düzeni plânını kabul etmek.”	“Belediye sınırları il sınırı olan Büyükşehir Belediyelerinde il çevre düzeni planı ilgili Büyükşehir Belediyeleri tarafından yapılır veya yaptırılır ve doğrudan Belediye Meclisi tarafından onaylanır. ” (Fıkranın ilk haline bu cümle eklenmiştir)
1 (p)	“Yurt içindeki ve İB’nin izniyle yurt dışındaki belediyeler...”	“Yurt içindeki ve ÇŞB izniyle yurt dışındaki belediyeler...”

Kaynak: (5393 sayılı BK, 2005, Md. 18).

BK’da meclis toplantılarını düzenleyen 20. madde bir kez fıkra eklenerek günümüzdeki içeriğine kavuşmuştur. 5675 sayılı “*Büyükşehir Belediyesi Kanunu, İÖİ Kanunu ve Belediye Kanunu’nda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun*”un 3. maddesiyle bu düzenleme gerçekleşmiştir. Bu değişiklikle belediye başkanına yılda üç defadan fazla olmamak üzere belediye meclisini olağanüstü toplantıya çağırma yetkisi verilmiştir (5675 sayılı Kanun, 2007, Md. 18). Belediye başkanına tanınan bu yetkiyle etkin bir belediye yönetimi teşvik edilmiştir.

BK’nın meclis kararlarının kesinleşmesiyle ilgili hükümleri içeren 23. maddesinde AYM’nin 2010/29 sayılı kararıyla mezkûr maddenin 5. fıkrasında yer alan ve mülki idare amirine belediye meclis kararlarını idari yargıya taşımaya imkân veren fıkra iptal edilmiştir (AYM, 2010). Bu iptal kararının sonucunda yerel yönetimlerin özerkliğini artıran bir boşluk oluştuğu görülmektedir.

6462 sayılı “*Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Yer Alan Engelli Bireylere Yönelik İbarelerin Değiştirilmesi Amacıyla Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun*”un 70(b) bentleri ile belediye başkanının görev ve yetkilerini düzenleyen 5393 sayılı Kanununun 38. maddesinin 1(c) bendinde yer alan “özürlüler”, “özürlülere” ifadeleri “engelliler”, “engellilere” olacak şekilde revize edilmiştir. Benzer şekilde belediye başkanlığının sona ermesiyle ilgili 44. maddenin 2(c) bendindeki “sakatlık” ve belediye giderlerinin düzenlendiği 60. maddenin 1(i) bendindeki “özürlülere” ibareleri “engellilik” ve “sakatlık” biçiminde düzenlenmiştir (6462 sayılı Kanun, 2013, Md. 70). Buradaki düzenleme, dezavantajlı gruplara yönelik kavramsal dönüşümün bir sonucudur.

674 sayılı KHK'nın 38. maddesiyle birlikte BK'nın belediye başkanlığının boşalması halinde yapılacak işlemleri içeren 45. maddesine yeni bir fıkra eklenmiştir. Daha sonra bu fıkra 6758 sayılı Kanunun 34. maddesiyle aynen kabul edilmiştir (674 sayılı KHK, 2016, Md. 38). Eklenen bu fıkranın içeriğinde, belediye başkanları veya başkan vekilleri ile meclis üyelerinin terör örgütü iltisaklı olma durumu, yardım ve yataklık suçlarıyla ilgili hallerde bu makamlara 46. madde hükümlerine göre görevlendirme yapılacağı vurgulanmaktadır. Meclis ve encümenin görevlerinin ise 31. maddede sayılan encümen üyeleri tarafından yürütüleceği vurgulanmaktadır. Burada yerel yönetimlerin hizmetlerinde aksamaların ortadan kaldırılması ve etkin bir yönetimin benimsenmesi anlayışıyla hareket edilmiştir.

5793 sayılı torba kanununun 46. maddesiyle birlikte BK'da norm kadro ve personel istihdamını düzenleyen 49. maddenin beşinci fıkrasında değişiklik yapılmıştır. Bu değişikliğe göre 49. maddenin beşinci fıkrasında yer alan "İB'ye ve Maliye Bakanlığına" ibaresi "İB'ye" biçiminde yenilenmiştir (5793 sayılı Kanun, 2008, Md. 46). Daha sonra 6338 sayılı "Bütçe Kanunlarında Yer Alan Bazı Hükümlerin İlgili Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelere Eklenmesine Dair Kanun"un 16. maddesiyle birlikte yine beşinci fıkraya bir cümle eklenmiştir (6338 sayılı Kanun, 2012). Ayrıca sözleşme örneklerinin iletileceği bakanlık 7153 sayılı Kanunla ÇŞB olmuştur. Eklenen bu fıkra ile belediyelerin sözleşmeli personel çalıştırabileceği, işe alımda ilk defa göreve atanma usulünün izleneceği yer almıştır. Son olarak 2023 yılında 7433 sayılı torba yasa ile 3 yıllık süre sonunda karşılığında çalıştırıldıkları kadrolara atanabilecekleri belirtilmektedir. Bu maddedeki dönüşüm idari yapıya uyumlandırma boyutunda gerçekleşmiştir.

AYM'nin 24.01.2007 tarihinde vermiş olduğu 2007/5 No.lu Kararı gereği, 5393 sayılı Kanunun personel devriyle alakalı 50. maddesinin ikinci fıkrasında yer alan avukatlıkla ilgili bölüm iptal edilmiştir.

Tablo 7. 50. madde değişimi

İlk Hali	Yapılan Değişiklik
"... sözleşmeli personelin pozisyonları, avukat unvanlı pozisyonlar hariç olmak üzere , başka bir işleme gerek kalmaksızın ..."	... sözleşmeli personelin pozisyonları, (İptal edilen ifade) başka bir işleme gerek kalmaksızın

Kaynak: (5393 sayılı BK, 2005, Md. 50).

AYM'nin 2018/99 sayılı Kararıyla birlikte 5393 sayılı BK'nun zabitanın görev ve yetkilerini düzenleyen 51. maddesinin üçüncü fıkrasının birinci cümlesinde yer alan "meslekten çıkarılma" yetkisinin belediyeye verildiğine dair düzenleme iptal edilmiştir. Ayrıca 7153 sayılı Kanunla mezkur madde içinde yer alan yönetmelik çıkarmakla yetkili bakanlık İB iken ÇŞB olarak değiştirilmiştir (AYM, 2018). AYM'nin burada verdiği kararda yetki bölüşümündeki karmaşıklığın giderilmesi hedeflenmiştir.

15.08.2016 tarihinde yayımlanan 674 sayılı KHK'nın 39. maddesiyle birlikte BK'da hizmetlerde aksamayı düzenleyen 57. maddeye iki fıkra eklenmiştir. 10.11.2016 tarihinde ise 6758 sayılı Kanunun 35. maddesiyle eklenen fıkralar aynen kabul edilmiştir. 57. maddeye eklenen 4. fıkraya göre hizmet aksamasında terör veya şiddet olaylarının olumsuz etkileneceği valilikçe tespit edilirse hizmetlerin Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığı, İÖİ veya ilgili kamu kurum ile kuruluşlarına gördürüleceği ve bu bağlamda yapılacak harcamaların İller Bankası tarafından ilgili idareye gönderilen ödenekten kesilerek hizmeti gerçekleştiren idareye aktarılacağı düzenlenmektedir. 5. fıkrada ise belediye ile bağlı idare imkanlarının terör olaylarını dolaylı veya doğrudan desteklediğinin tespiti halinde destek konusu taşınırlara mahallin en büyük mülki idare amiri tarafından el konulacağı yer almaktadır. Ayrıca bu bağlamda görevden uzaklaştırmaya dair iade işleminin aynı makam tarafından yapılacağı ifade edilmektedir. Bu maddedeki değişim 38. maddeyle uyumludur ve hizmetlerde etkin sunumu sağlamaya yöneliktir.

Belediyelerin borçlanmasıyla ilgili hususları içeren 68. maddede 703 sayılı KHK'nın 200. maddesiyle değişmiştir. Bu maddedeki değişim, mevcut mevzuat hükümlerini idari yapıyla uyumlandırmaya yöneliktir.

Tablo 8. 68. madde değişikliği

Fıkralar	İlk Hali	Yapılan Değişiklik
1(f)	"... yatırımlarında Devlet Plânlama Teşkilatı Müsteşarlığının teklifi üzerine Bakanlar Kurulunca kabul edilen ... Dış kaynak gerektiren projelerde Hazine Müsteşarlığının görüşü alınır."	"Belediyelerin ileri teknoloji ve büyük tarta da maddî kaynak gerektiren alt yapı yatırımlarında Cumhurbaşkanınca kabul edilen projeleri için yapılacak borçlanmalar (d) bendindeki miktarın hesaplanmasında dikkate alınmaz. Dış kaynak gerektiren projelerde Hazine ve Maliye Bakanlığının görüşü alınır." (1)
1(e)	... "salt çoğunluğunun kararı ve İB'nin onayı ile yapabilir."	... "salt çoğunluğunun kararı ve Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığının (3) onayı ile yapabilir."
1(g)	Kanunun ilk halinde yer almamaktadır.	"Belediyeler ve bağlı kuruluşları ile bunların sermayesinin yüzde ellisinden fazlasına sahip oldukları şirketler tarafından Avrupa Birliği ile katılım öncesi mali işbirliği çerçevesinde desteklenen projelerin finansmanı için yapılan borçlanmalar, çok taraflı yatırım ve kalkınma bankaları ile yabancı devlet kuruluşlarından doğrudan veya İller Bankası Anonim Şirketi aracılığıyla yapılan borçlanmalar ve Su Kanalizasyon ve Altyapı Projesi (SUKAP) kapsamında yürütülecek işler için İller Bankası Anonim Şirketinden yapılan borçlanmalar (d) bendindeki miktarın hesaplanmasında dikkate alınmaz." (2)
3	"Belediye, varlık ve yükümlülüklerinin ayrıntılı bir şekilde yer aldığı malî tablolarını üçer aylık dönemler hâlinde İB'ye Maliye Bakanlığına, Devlet Plânlama Teşkilatı Müsteşarlığına ve Hazine Müsteşarlığına gönderir."	" ... üçer aylık dönemler hâlinde Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı, Hazine ve Maliye Bakanlığı ile Strateji ve Bütçe Başkanlığına gönderir."

Kaynak: (5393 sayılı BK, 2005, Md. 68).

(1), (2) 30/03/2023 tarih ve 7447 sayılı Kanunla 1(g) fıkrası eklenmiştir. Aynı zamanda 1(f) fıkrasında "Hazine Müsteşarlığı" yerine güncel idare sistemini ifade edecek şekilde "Hazine ve Maliye Bakanlığı" değişikliği yapılmıştır.

(3) 30.03.2023 tarihli 7446 sayılı Kanunla 1(e) ve 3. fıkralarda daha önce ÇŞB olarak yer alan ibare, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı olarak değiştirilmiştir.

5793 sayılı 24.07.2008 kabul tarihli torba kanunla 5393 sayılı BK'nın borç ve alacakların takas ve mahsubunu düzenleyen 72. maddesi mülga edilmiştir (5393 sayılı Kanun, 2005).

5393 sayılı Kanunun kentsel dönüşüm ve gelişim alanıyla ilgili hükümlerini içeren 73. madde 17.06.2010 tarihinde kabul edilen 5998 sayılı *"Belediye Kanunu'nda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun"*un 1. maddesiyle birlikte bütünüyle değiştirilmiştir (5998 sayılı Kanun, 2010, Md. 1). Bu değişikliğin akabinde 6306 sayılı *"Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanun"*un 17. maddesiyle birlikte 5998 sayılı Kanunla değiştirilen 73. maddenin birinci fıkrasında yer alan *"yapılabilmesi Bakanlar Kurulu kararına bağlıdır"* ibaresi yerine yapılabilmesi için belediyenin talebi ve ÇŞB'nın teklifiyle Bakanlar Kurulu tarafından karar alınması şartı getirilmiştir (6306 sayılı Kanun, 2012, Md. 17). 6552 sayılı *"İş Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması ile Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılmasına Dair Kanun"*un 122. maddesiyle birlikte mezkûr maddenin yedinci fıkrasının birinci cümlesine ekleme yapılmıştır (6552 sayılı Kanun, 2014, Md. 122). 703 sayılı KHK ile 5998 sayılı Kanunla değiştirilen ÇŞB'nın teklifiyle *"Bakanlar Kurulunca"* ibaresi *"Cumhurbaşkanınca"* şeklinde düzeltilmiştir. Bu maddede son değişiklik ise 7181 sayılı *"Tapu Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun"*un 20. maddesiyle birlikte mezkûr maddenin altıncı fıkrasına eklenen cümleyle gerçekleşmiştir (7181 sayılı Kanun, 2019, Md. 20). 73. maddede AYM'nin iptal gerekçesi incelendiğinde, mülkiyet hakkına vurgu yapılarak inşaatların durdurulduktan sonra toplamda on yıl boyunca mülkiyet hakkından kişilerin mahrum kalabileceği göz önünde bulundurulmuştur (AYM, 2012, No. 159).

5393 sayılı BK'nın diğer kuruluşlarla ilişkileri düzenleyen 75. maddesinde 6360 sayılı Kanunla değişiklik ve eklemeler yapılmıştır (6360 sayılı Kanun, 2012, Md. 19). Daha sonra 678 sayılı KHK ile yeni bir fıkra eklenmiş ve 7071 sayılı *"Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Düzenlemeler Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabul Edilmesine Dair Kanun"*un 11. maddesiyle aynen kabul edilmiştir (678 sayılı KHK, 2016; 7071 sayılı Kanun, 2018). Ardından 703 sayılı KHK ile ilgili maddenin birinci fıkrasında düzenlemeye gidilmiştir (703 sayılı KHK, 2018). Son olarak AYM'nin kararıyla birlikte 678 sayılı KHK ile eklenen 4. fıkrada bazı kısımlar yetki unsuru göz önünde bu-

lundurularak iptal edilmiştir (AYM, 2019a, No. 85). Buradaki düzenlemelerin bir kısmı diğer mevzuat değişikliklerine uyumu içerirken, bir kısmı yerelleşmeyi destekleyen ifadeler barındırmaktadır.

Tablo 9. 75. madde değişimi

Fıkralar	İlk Hali	Yapılan Değişiklik
1(c)	"... dernekler özürlü dernek ve vakıfları , Bakanlar Kurulunca vergi muafiyeti tanınmış vakıflar ve 507 sayılı Esnaf ve Küçük Sanatkârlar Kanunu kapsamına giren meslek odaları ile ortak hizmet projeleri gerçekleştirilebilir."	"Kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları, kamu yararına çalışan dernekler, Cumhurbaşkanınca vergi muafiyeti tanınmış vakıflar ve 7/6/2005 tarihli ve 5362 sayılı Esnaf ve Sanatkârlar Meslek Kuruluşları Kanunu kapsamına giren meslek odaları ile ortak hizmet projeleri gerçekleştirilebilir. Diğer dernek ve vakıflar ile gerçekleştirilecek ortak hizmet projeleri için mahallin en büyük mülki idare amirinin izninin alınması gerekir. "
3 (2)	İlk halinde bulunmamaktadır.	"5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanununun 29 uncu maddesinin birinci fıkrasının ikinci cümlesi ile 5253 sayılı Dernekler Kanununun 10 uncu maddesi; belediyeler, il özel idareleri, bağlı kuruluşları ve bunların üyesi oldukları birlikler ile ortağı oldukları Sayıştay denetimine tabi şirketler için uygulanmaz."
4 (1)	"Afet, kitlesel göç ve teröre maruz kalan yerleşim birimlerinin belediyeleri ile bu Kanunun 45 inci maddesinin ikinci fıkrası gereğince belediye başkanı veya başkan vekili görevlendirilen belediyelerde (3), vali veya belediye başkanı..."	Afet, kitlesel göç ve teröre maruz kalan yerleşim birimlerinin belediyeleri (AYM tarafından iptal edilen kısım) vali veya belediye başkanı...

Kaynak: (5393 sayılı BK, 2005, Md. 73).

(1) 678 sayılı KHK ile eklenmiştir.

(2) 6360 sayılı Kanun ile eklenmiştir.

(3) AYM'nin iptali.

6462 sayılı Kanun'un 70. maddesinin 1(d) bendi ile 5393 sayılı BK'nın hizmetlere gönüllü katılımı düzenleyen 77. maddesinin 1. fıkrasında yer alan "özürlülere" ibaresi "engellilere" şeklinde düzenlenmiştir (6462 sayılı Kanun, 2013, Md. 70). Ayrıca aynı fıkra kapsamında

yönetmelik çıkarma yetkisi İB'den ÇŞB'ye aktarılarak bakanlık isminde de revizyon yapılmıştır (7153 sayılı Kanun, 2018).

11.06.2010 tarihinde 5996 sayılı "Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu" 47. maddesindeki hükümlerle birlikte BK'nun uygulanmayacak hükümlerle alakalı 84. maddesinde yer alan 5179 sayılı Kanunla ilgili ibare metinden çıkartılmıştır. Bu değişikliğin nedeni kanunun mülga olmasıdır.

Değişim ve Etkileri

5393 sayılı Kanundaki değişimler yıllar itibarıyla aşağıdaki tabloda görülmektedir. Bu değişimler AYM Kararları, KHK'lar ve kabul edilen çeşitli kanunlarla gerçekleşmiştir. (Bkz. Tablo 10).

Tablo 10. 5393 sayılı kanun değişimleri

Değiştiren Kanunun/ KHK'nin veya Anayasa Mahkemesi Kararının Numarası	5393 Sayılı Kanunun Değişen veya İptal Edilen Maddeleri	Yürürlüğe Giriş Tarihi
5538	14, 18	12.7.2006
5568	Geçici Madde 5, Geçici Madde 6	30.12.2006
Anayasa Mahkemesinin 24/1/2007 tarihli ve E.: 2005/95, K.: 2007/5 sayılı Kararı	14, 50	29.12.2007
5594	12	10.3.2007
5675	20	7.6.2007
5747	11	22.3.2008
5766	16	6.6.2008
5793	49, 72	6.8.2008
5951	Geçici Madde 6	5.2.2010
5998	73, İşlenemeyen Hüküm	24.6.2010
5996	84	13.12.2010
Anayasa Mahkemesinin 4/2/2010 tarihli ve E.: 2008/27, K.: 2010/29 sayılı Kararı	23	22/6/2011
6306	73	31/5/2012
6321	Geçici Madde 7	3/6/2012
6360	8, 9, 12, 14, 15, 75	6/12/2012
6338	49	1/1/2013
6462	14, 38, 44, 60, 77	3/5/2013
Anayasa Mahkemesinin 18/10/2012 tarihli ve E.: 2010/82, K.: 2012/159 sayılı Kararı	73, İşlenemeyen Hüküm	23/7/2013
6495	14	2/8/2013

6525	12	27/2/2014
6552	14,15,73, Geçici Madde 8	11/9/2014
6645	15, Ek Madde 1	23/4/2015
Anayasa Mahkemesinin 17/6/2015 tarihli ve E.: 2014/194, K.: 2015/55 sayılı Kararı	15, Geçici Madde 8	26/6/2015
KHK/674	45, 57, Geçici Madde 9	1/9/2016
KHK/678	75	22/11/2016
6758	45, 57, Geçici Madde 9	24/11/2016
7061	15	5/12/2017
	Ek Madde 2	1/1/2018
7071	75	8/3/2018
7099	Ek Madde 3	10/3/2018
	Geçici Madde 10	10/9/2018
KHK/703	4, 11, 12, 68, 73, 75	9/7/2018
7153	4, 8, 12, 15, 18, 19, 49, 51, 52, 56, 62, 65, 68, 69, 71, 74, 76, 77, Ek Madde 3	10/12/2018
7166	Geçici Madde 11	22/2/2019
7181	73	10/7/2019
Anayasa Mahkemesinin 26/6/2019 tarihli ve E.: 2019/27, K.: 2019/56 sayılı Kararı	14	11/9/2019
7201	Ek Madde 2, Geçici Madde 12	Ek Madde 2' ye eklenen fıkralar 1/1/2020 tarihinde, diğer değişiklik 24/12/2019 tarihinde
Anayasa Mahkemesi'nin 14/11/2019 tarihli ve E.: 2018/90, K.: 2019/85 sayılı Kararı	75	13/2/2020
Anayasa Mahkemesinin 17/10/2018 tarihli ve E.:2018/110; K.:2018/99 sayılı Kararı	51	Resmî Gazete'de yayımlanmasından başlayarak altı ay sonra
7261	15	30/12/2020
7349	15	25/12/2021
7421	14, 15	26/11/2022
7433	49	26/1/2023
7446	68	5/4/2023

Kaynak: (5393 sayılı BK, 2005).

Tabloda yer alan değişimlerle birlikte dönemin gerçeklikleri ve yönetim dinamikleri ile yönetsel yapıyla mevzuat arasındaki ilişkinin kurulması veya uyum sağlanması hedeflenmiştir. Bu noktada YKY'nin desantralizasyon prensibinin ön plana çıktığı görülmektedir. Ayrıca şeffaflık, hesap verebilirlik, etkinlik ve verimlilik gibi ilkeleri önceleyen düzenlemelere rastlanılmaktadır. Son yıllardaki düzenlemelerin ise Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi'nin getirdiği yeniliklerle yakından ilişkili olduğu görülmektedir.

Tartışma ve Sonuç

Küreselleşen dünyanın değişim ve dönüşümü, ülkeler üzerinde kaçınılmaz şekilde etkisi olan bir gerçekliktir. Devletler kendi gerçeklikleri çerçevesinde yasa koyma mekanizması içinde kural ve kaideleri belirlemektedir. Koyulan kuralların zaman içinde güncelliğini yitirmesi neticesinde ihtiyaç ve beklentileri karşılayamaması doğal bir durumdur. Soyut olan zaman ifadesinin uzunluk ve kısalık boyutu bizlere kanun koyucunun başarısını gösterebilecektir. Kanundaki değişikliklerin sıklığı ve kabul tarihine bağlı olarak yakınlığı değerlendirildiğinde, karşımıza iki seçenek çıkmaktadır. Birincisi, mevzuatla düzenlenen kamu kurumlarının, çevresel koşullarında ve uygulama boyutunda beklenmedik gelişmeler yaşanmakta ve değişiklik ihtiyacı doğmaktadır. Revizyon bu gerekçelerle yapılmaktadır. İkincisi ise yasama süreçlerinde kanunun uygulanmasına yönelik oluşabilecek eksiklik veya aksaklıkların önceden tahmin edilmesindeki sorunlardır. Her iki durumda kanun maddelerinin güncellenmesi, eklemeler yapılması veya kaldırılması gerekmektedir. Yapılan bu değişikliklerin sıklığı ve birbirlerine yakınlığı yasama organının süreçlere proaktif veya reaktif tutumunu göstermektedir.

Türkiye'nin Avrupa Birliği yolculuğunda gerçekleştirdiği idari reformları 2000'li yıllarda hız kazanmaktadır. Bu doğrultuda merkezi ve yerel yönetim düzenlemeleri ön plana çıkmaktadır. Ayrıca büyükşehir belediye sisteminde de önemli değişiklikler gerçekleştirilmiştir. 6360 sayılı Kanun'la yerel yönetimlerin etkin hizmet sunumuna yönelik ölçek anlayışı yeniden kurgulanmış, böylece hem sınırların belirlenmesinde hem de büyükşehir belediye sınırlarında yer alan köy tüzel kişi-

likleri kaldırılarak etkin bir belediyecilik anlayışı getirilmeye çalışılmıştır. Bu bağlamda ayrıca büyükşehirlerde il özel idarelerinin ve belde belediyelerinin kaldırılmasına yönelik düzenleme de yer almaktadır.

2015’de terör olaylarında güvenlik önlemleri üst safhaya yükseltilmiştir. Özellikle bu bölgedeki belediyelere ait organların suç olaylarına karışmasıyla birlikte, belediye mevzuatında ulusal güvenliği ilgilendiren birtakım düzenlemeler yapılmıştır. Böylece belediye yönetimlerinin terör olaylarını desteklemesi veya bu doğrultuda hizmetleri aksatmasına karşılık idari vesayet güç kazanmıştır. Ayrıca 2016’daki darbe girişimi sistem değişikliğinin temelini oluşturmaktadır. Bu dönemde birçok yeni fıkra ve madde eklenerek yalnızca PKK terör örgütüne karşı değil FETÖ ve diğer terör örgütleriyle de etkin mücadelenin idari düzenlemesi gerçekleştirilmiştir.

Belediye mevzuatındaki dönüşümün önemli bir noktası da Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi olmuştur. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı bünyesinde Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü kurulmuştur. Belediyelerin önceki süreçte İB bünyesinde yer alan Mahalli İdareler Genel Müdürlüğüne ait görev ve yetkileri yeni genel müdürlüğe bırakılmıştır. Ayrıca Cumhurbaşkanlığı yetkili hale gelmiş ve Belediye Kanunu’nda bu doğrultuda düzenlemeler yapılmıştır. Buna dair görüşler ilgili madde metninde açıklanmaktadır. Nitekim Kanun’un kabulünden günümüze kadarki dönüşümde en önemli unsur, idari yapıdaki dönüşümdür.

5393 sayılı BK ilk 3 yıl içinde 8 değişikliğe uğramıştır. Oysaki yasama mekanizmasının en azından bu kadar kısa sürede değişikliğe gitmesi bir takım öngörülebilir değişimlerin göz ardı edildiğini kanaatini oluşturmaktadır. Nitekim yaklaşık 15 yıllık süreçte 39 değişiklik yapılması da bu kanaati desteklemektedir. 1982 Anayasası’nın vesayetçi anlayışı perspektifinden kanunları denetleyen AYM de burada önemli bir role sahiptir. 7 adet iptal kararıyla AYM’nin yasama organı üzerinde kimi zaman kısıtlayıcı ve bazen de düzenleyici tedbirler aldığı görülmektedir. AYM norm denetimiyle kimi zaman belediyelerin güçlenmesinin önünde durmuştur. AYM’nin almış olduğu kararlara yönelik yeni düzenleme ihtiyacı her zaman karşılanmamış ve kanundaki birtakım boşluklar veya yerel yönetimleri güçlendirici uygulamalar

ortaya çıkmıştır. Her halükârda kanunların kabulü aşamasında Anayasa'ya uygunluğunun görece göz ardı edildiğini söylemek mümkündür.

Çalışmada elde edilen bulgular neticesinde, yapılan değişikliklerin YKY anlayışıyla ilişkili olduğu görülmektedir. Özellikle, kamu yönetiminde etkinlik ve verimlilik ilkesine yönelik anlayışın idarenin bütünlüğü prensibiyle bir entegrasyon çerçevesinde kurgulandığı sonucuna ulaşılmaktadır. Ayrıca belediyelerin görev alanlarının genişletilmesi desantralizasyon ilkesini ile uyumlu bir sonuç üretmiştir.

Extended Abstract

Analysis of Municipality Law No. 5393 Regulations (2005-2023) within New Public Administration Approach

Salih Batal³

ORCID: 0000-0002-3822-7417

The new public administration approach has become a trend in the world since the 1980s. This approach has had an impact in many countries. Turkey's administrative paradigm has also been affected by this change. Especially in the 2000s, reforms in the administrative field were realized within this framework. In this study, the changes in Law No. 5393 are analyzed within the framework of the new administrative paradigm. The idea of "innovation" and "norm control" have been effective factors in the realization of these changes. The study aims to follow the transformation of municipal legislation in Turkey through the distinction between the first and the last day and to reveal the differences. There is no similar study in the literature covering the period between 2005 and 2023. In this respect, the study is important in terms of contributing to the literature.

As a result of the study, 39 amendments were found within the scope of Law No. 5393 in a period of approximately 15 years. When the frequency of the amendments and the proximity of the amendments depending on the date of adoption are evaluated, two options appear before us. First, there are unexpected developments in the environmental conditions and implementation dimension of public institutions regulated by legislation and the need for amendments arises. Revisions are made on these grounds. The second is the problems in predicting the deficiencies or setbacks that may occur in the legislative processes for the implementation of the law. In both cases, articles of the law need to be updated, added or removed. The frequency and closeness of these amendments indicate the proactive or reactive attitude of the legislature to the processes.

³ Associate Professor., Yalova University, Faculty of Economics and Administrative Sciences, Department of Political Science and Public Administration, E-mail: salihbatal@gmail.com.

Turkey's administrative reforms on its journey to the European Union gained momentum in the 2000s. In this direction, central and local government regulations come to the forefront. In addition, significant changes have also been made in the metropolitan municipality system. With Law No. 6360, the concept of scale was reconstructed for effective service delivery of local governments, and thus, an effective municipalism approach was tried to be introduced both in determining the boundaries and by abolishing the legal entities of villages located within the borders of metropolitan municipalities. In this context, there is also a regulation to abolish special provincial administrations and town municipalities in metropolitan municipalities.

In 2015, security measures were raised to the highest level due to terrorist incidents. Especially with the involvement of the bodies of municipalities in this region in criminal incidents, a number of regulations concerning national security were introduced in the municipal legislation. Thus, administrative tutelage was strengthened in response to municipal governments supporting terrorist incidents or disrupting services accordingly. The coup attempt in 2016 also laid the foundation for the system change. In this period, many new paragraphs and articles were added to the administrative regulation of the effective fight not only against the PKK terrorist organization but also against FETÖ and other terrorist organizations.

Another important point of transformation in municipal legislation was the Presidential Government System. The General Directorate of Local Authorities was established under the Ministry of Environment, Urbanization and Climate Change. The duties and authorities of municipalities that previously belonged to the General Directorate of Local Administrations under the MoE were transferred to the new General Directorate. In addition, the Presidency became authorized and the Municipal Law was amended accordingly. The views on this are explained in the text of the relevant article. As a matter of fact, the most important factor in the transformation from the adoption of the Law until today is the transformation in the administrative structure.

Law No. 5393 underwent 8 amendments in the first 3 years. However, the fact that the legislative mechanism made amendments at least in such a short period of time suggests that some foreseeable changes were ignored. As a matter of fact, the fact that 39 amendments were made in a

period of approximately 15 years supports this opinion. The Constitutional Court, which oversees the laws from the perspective of the tutelary understanding of the 1982 Constitution, also plays an important role here. With its 7 annulment decisions, the Constitutional Court has sometimes taken restrictive and sometimes regulatory measures on the legislature. The Constitutional Court has sometimes prevented the empowerment of municipalities through norm review. The need for new regulations in response to the Constitutional Court's decisions was not always met and some gaps in the law or practices that empower local governments emerged. In any case, it is possible to say that compliance with the Constitution was relatively ignored during the adoption of the laws.

As a result of the findings of the study, it is seen that the amendments made are related to the concept of PRSP. In particular, it is concluded that the principle of effectiveness and efficiency in public administration is constructed within the framework of integration with the principle of integrity of the administration. In addition, the expansion of the mandate of municipalities has produced a result compatible with the principle of decentralization.

Kaynakça/References

- 674 sayılı OHAL Kapsamında Bazı Düzenlemeler Yapılması Hakkında KHK, 674 (2016). 10 Haziran 2023 tarihinde <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2016/09/20160901M2-2.htm> adresinden erişildi.
- 678 sayılı OHAL Kapsamında Bazı Düzenlemeler Yapılması Hakkında KHK, 678 (2016). 10 Haziran 2023 tarihinde <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2016/11/20161122-2.htm> adresinden erişildi.
- 703 sayılı Anayasada Yapılan Değişikliklere Uyum Sağlanması Amacıyla Bazı KHK'larda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname, 703 (2018). 12 Haziran 2023 tarihinde <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2018/07/20180709M3-1.pdf> adresinden erişildi.
- 5393 Sayılı Belediye Kanunu, 5393 (2004). 15 Haziran 2023 tarihinde <https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuatmetin/1.5.5393.pdf>
- 5538 sayılı Bütçe Kanunlarında Yer Alan Bazı Hükümlerin İlgili Kanun ve KHK'lara Eklenmesi ve Bazı Kanun ve KHK'larda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun, 5538 (2006). 20 Haziran 2023 tarihinde <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2006/07/20060712-1.htm> adresinden erişildi.

- 5568 sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanun, Çalışanların Tasarruflarını Teşvik Hesabının Tasfiyesi ve Bu Hesaplan Yapılacak Ödemelere Dair Kanun, Yatırımların ve İstihdamın Teşviki ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun, Büyükşehir Belediyesi Kanunu ile Belediye Kanunu'nda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun, 5568 (2006). 12 Haziran 2023 tarihinde <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2006/12/20061230-1.htm> adresinden erişildi.
- 5594 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu, Belediye Kanunu, İÖİ Kanunu ve Mahalli İdare Birlikleri Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun, 5594 (2007). 19 Haziran 2023 tarihinde <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2007/03/20070310-1.htm> adresinden erişildi.
- 5675 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu, İÖİ Kanunu ve Belediye Kanunu'nda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun, 5675 (2007). 28 Haziran 2023 tarihinde <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2007/06/20070607-3.htm> adresinden erişildi.
- 5747 sayılı Büyükşehir Belediyesi Sınırları İçerisinde İlçe Kurulması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun, 5747 (2008). 2 Temmuz 2023 tarihinde <https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuat?MevzuatNo=5747&MevzuatTur=1&MevzuatTertip=5> adresinden erişildi.
- 5766 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunda ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun, 5766 (2008). 25 Haziran 2023 tarihinde <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2008/06/20080606M1-1.htm> adresinden erişildi.
- 5793 sayılı Bazı Kanun ve KHK'larda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun, 5793 (2008). 5 Temmuz 2023 tarihinde <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2008/08/20080806-2.htm> adresinden erişildi.
- 5951 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun, 5951 (2010). 7 Temmuz 2023 tarihinde <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2010/02/20100205-1.htm> adresinden erişildi.
- 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu, 5996 (2010). 26 Haziran 2023 tarihinde <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2010/06/20100613-12.htm> adresinden erişildi.
- 5998 sayılı Belediye Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun, 5998 (2010). 8 Temmuz 2023 tarihinde <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2010/06/20100624-2.htm> adresinden erişildi.
- 6306 sayılı Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanun, 6306 (2012). 11 Temmuz 2023 tarihinde <https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuat?MevzuatNo=16849&MevzuatTur=7&MevzuatTertip=5> adresinden erişildi.

- 6321 sayılı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun, 6321 (2012).27 Haziran 2023 tarihinde <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2012/06/20120603-9.htm> adresinden erişildi.
- 6338 sayılı Bütçe Kanunlarında Yer Alan Bazı Hükümlerin İlgili Kanun ve KHK'lara Eklenmesine Dair Kanun, 6338 (2012). 3 Temmuz 2023 tarihinde <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2012/07/20120711-1.htm> adresinden erişildi.
- 6360 sayılı On Üç İlde Büyükşehir Belediyesi ve Yirmi Altı İlçe Kurulması ile Bazı Kanun ve KHK'larda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun, 6360 (2012). 18 Temmuz 2023 tarihinde <https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuat?MevzuatNo=6360&MevzuatTur=1&MevzuatTertip=5> adresinden erişildi.
- 6462 sayılı Kanun ve KHK'larda Yer Alan Engelli Bireylere Yönelik İbarelerin Değiştirilmesi Amacıyla Bazı Kanun ve KHK'larda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun, 6462 (2013). 21 Temmuz 2023 tarihinde <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2013/05/20130503-1.htm> adresinden erişildi.
- 6495 sayılı Bazı Kanunlarda ve KHK'larda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun, 6495 (2013). 21 Temmuz 2023 tarihinde <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2013/08/20130802-1.htm>
- 6525 sayılı Bazı Kanun ve KHK'larda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun, 6525 (2014). 25 Temmuz 2023 tarihinde <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2014/02/20140227-1.htm> adresinden erişildi.
- 6552 sayılı İş Kanunu ile Bazı Kanun ve KHK'larda Değişiklik Yapılması ile Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılmasına Dair Kanun, 6552 (2014). 25 Temmuz 2023 tarihinde <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2014/09/20140911M1-1.htm> adresinden erişildi.
- 6645 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu ile Bazı Kanun ve KHK'larda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun, 6645 (2015). 28 Temmuz 2023 tarihinde <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2015/04/20150423-3.htm> adresinden erişildi.
- 6758 sayılı OHAL Kapsamında Bazı Düzenlemeler Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabul Edilmesine Dair Kanun, 6758 (2016). 4 Ağustos 2023 tarihinde <https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuat?MevzuatNo=6758&MevzuatTur=1&MevzuatTertip=5> adresinden erişildi.
- 7061 sayılı Bazı Vergi Kanunları ile Diğer Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun, 7061 (2017). 7 Ağustos 2023 tarihinde <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2017/12/20171205-12.htm> adresinden erişildi.
- 7071 sayılı OHAL Kapsamında Bazı Düzenlemeler Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabul Edilmesine Dair Kanun, 7071 (2018). 7 Ağustos 2023 tarihinde <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2018/03/20180308M1-4.htm> adresinden erişildi.

- 7099 sayılı Yatırım Ortamının İyileştirilmesi Amacıyla Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun, 7099 (2018). 19 Ağustos 2023 tarihinde <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2018/03/20180310-9.htm> adresinden erişildi.
- 7153 sayılı Çevre Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun, 7153 (2018). 4 Ağustos 2023 tarihinde <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2018/12/20181210-4.htm> adresinden erişildi.
- 7166 sayılı Sosyal Hizmetler Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun, 7166 (2019). 8 Ağustos 2023 tarihinde <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2019/02/20190222-1.htm> adresinden erişildi.
- 7181 sayılı Tapu Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun, 7181 (2019). 3 Ağustos 2023 tarihinde <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2019/07/20190710-1.htm> adresinden erişildi.
- 7201 sayılı Kamulaştırma Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun, 7201 (2019). 9 Ağustos 2023 tarihinde <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2019/12/20191224-25.htm> adresinden erişildi.
- 7261 sayılı Türkiye Çevre Ajansının Kurulması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun, 7261 (2020). 13 Ağustos 2023 tarihinde <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2020/12/20201230-10.htm> adresinden erişildi.
- 7433 Sayılı Devlet Memurları Kanunu ve Bazı Kanunlar ile 663 Sayılı KHK'da Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun, 7433 (2023). 26 Ağustos 2023 tarihinde <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2023/01/20230126-2.htm> adresinden erişildi.
- 7446 sayılı Çevre Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı KHK'da Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun, 7446 (2023). 19 Ağustos 2023 tarihinde <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2023/04/20230405-4.htm> adresinden erişildi.
- Al, H. (2008). *Yeni Kamu Yönetimi*. Değişim Yayıncılık.
- Anayasa Mahkemesi Kararı*. (2005). [Resmi İnternet Sitesi]. 2007/5 Karar Sayısı. 23 Ağustos 2023 tarihinde <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2005/09/20050929-9.htm> adresinden erişildi.
- Anayasa Mahkemesi Kararı*. (2010). [Resmi İnternet Sitesi]. 2010/29 Karar Sayısı. 24 Ağustos 2023 tarihinde <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2010/07/20100722-6.htm> adresinden erişildi.
- Anayasa Mahkemesi Kararı*. (2012). [Resmi İnternet Sitesi]. 2012/159 Karar Sayısı. 24 Ağustos 2023 tarihinde <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2013/07/20130723-10.htm> adresinden erişildi.

- Anayasa Mahkemesi Kararı.* (2015). [Resmi İnternet Sitesi]. 2015/55 Karar Sayısı. 24 Ağustos 2023 tarihinde <https://www.resmigazete.gov.tr/eski-ler/2015/06/20150626.htm> adresinden erişildi.
- Anayasa Mahkemesi Kararı.* (2018). [Resmi İnternet Sitesi]. 2018/110 Karar Sayısı. 27 Ağustos 2023 tarihinde <https://www.resmigazete.gov.tr/eski-ler/2018/11/20181128-17.pdf> adresinden erişildi.
- Anayasa Mahkemesi Kararı.* (2019). [Resmi İnternet Sitesi]. 2019/85 Karar Sayısı. 27 Ağustos 2023 tarihinde <https://www.resmigazete.gov.tr/eski-ler/2020/02/20200213-6.pdf> adresinden erişildi.
- Anayasa Mahkemesi Kararı.* (2019b). [Resmi İnternet Sitesi]. 2019/56 Karar Sayısı. 27 Ağustos 2023 tarihinde <https://www.resmigazete.gov.tr/eski-ler/2019/09/20190911-20.pdf> adresinden erişildi.
- Belli, A. (2017). Yeni kamu yönetimi anlayışı bağlamında yerinden yönetimin ve yerel yönetimlerin değerlendirilmesi. *Akademik Araştırmalar ve Çalışmalar Dergisi (AKAD)*, 9(16), 101-118. doi:10.20990/kilisiibfakademik.288096
- Bozdoğan, R. (2008). Geleneksel kamu yönetimi yaklaşımı, yeni kamu yönetimi yaklaşımı ve yerel yönetimlere etkileri. İçinde R. Bozdoğan & Y. Demirkaya (Ed.), *Türkiye’de Yerel Yönetimler* (ss. 1-28). Nobel Yayınevi.
- Çevik, S. N. (2022). Paradigma Değişimi Olarak Yeni Kamu Yönetimi ve Çıkmazları Karşısında Arayışlar. *Aksaray Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 14(4), 441-450.
- Eryılmaz, B. (2021). *Kamu Yönetimi* (14. Baskı). Umuttepe Yayınları.
- Göçoğlu, V., Kurt, İ. D., & Öktem, M. K. (2019). İdari reformun yüz yılı: Türk kamu yönetimi reformlarının karar verme yaklaşımları çerçevesinde değerlendirilmesi. *Ombudsman Akademik*, 5(10), 39-79.
- Lamba, M. (2015). Türkiye’de yeni kamu yönetimi anlayışının yansımaları: hükümet programları üzerinden nitel bir inceleme. *Süleyman Demirel Üniversitesi İİBF Dergisi*, 20(1), 127-141.
- Özer, M. A. (2012). *Yeni Kamu Yönetimi* (2. Baskı). Barış Kitap.
- Sezer, Ö., & Büyükpınar, R. (2021). Yeni kamu yönetimi anlayışı ve türkiye’de yerelleşme politikaları. *Uluslararası Batı Karadeniz Sosyal ve Beşerî Bilimler Dergisi*, 5(1), 80-105.

Salih Batal

1983’de İstanbul’da doğan Doç. Dr. Salih Batal, 2005’de Süleyman Demirel Üniversitesi Kamu Yönetimi Bölümü’nden mezun oldu. Yüksek lisans ve doktora eğitimini, Marmara Üniversitesi Kamu Yönetimi Anabilim Dalı Mahalli İdareler ve Yerinden Yönetim Bilim Dalı’nda tamamladı. 2006-2009 yılları arasında İstanbul Büyükşehir Belediyesinde görev yaptı ve birçok projede yer aldı. Batal, 2009’da Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Kamu Yönetimi Bölümünde

Araştırma Görevlisi olarak göreve başladı. 2011’de Yalova Üniversitesi Çınarcık Meslek Yüksekokulu Yerel Yönetimler Programı’na Öğretim Görevlisi Dr. olarak geçti ve aynı yıl Yrd. Doç. Dr. unvanını aldı. 2018’de Yalova Üniversitesi Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümü’ne atandı. 2020 yılında “Yerel Yönetimler, Kentleşme ve Çevre Politikaları” alanında “Doçent” oldu. Doç. Dr. Salih Batal, lisansüstü, lisans ve önlisans düzeyinde birçok dersler verdi ve lisansüstü tez danışmanlıkları yaptı. Kamu Yönetimi, Siyaset Bilimi, Yerel Yönetimler, Kentleşme Politikaları ve Kentsel Alan Yönetimi konuları üzerine uluslararası ve ulusal düzeyde çok sayıda; kitap bölümü, makale ve bildirileri bulunan Doç. Dr. Salih Batal, bu alanlarla ilgili çalışmalarına devam etmektedir. İyi derecede İngilizce bilen Doç. Dr. Salih Batal, 1 çocuk babasıdır.

Assoc. Prof. was born in Istanbul in 1983. Dr. Salih Batal graduated from Süleyman Demirel University, Department of Public Administration in 2005. He completed his master’s and doctoral studies at Marmara University, Department of Public Administration, Department of Local Administrations and Decentralization. He worked at Istanbul Metropolitan Municipality between 2006 and 2009 and took part in many projects. Batal started working as a Research Assistant at Van Yüzüncü Yıl University, Department of Public Administration in 2009. In 2011, Lecturer Dr. at Yalova University Çınarcık Vocational School Local Governments Program. and became Assistant in the same year. Assoc. Dr. received the title. In 2018, he was appointed to the Department of Political Science and Public Administration at Yalova University. In 2020, he became an “Associate Professor” in the field of “Local Governments, Urbanization and Environmental Policies”. Assoc. Dr. Salih Batal gave many courses at graduate, undergraduate and associate degree levels and served as postgraduate thesis advisors. There are many international and national studies on Public Administration, Political Science, Local Governments, Urbanization Policies and Urban Area Management; Assoc. Prof. has book chapters, articles and papers. Dr. Salih Batal continues his work on these areas. Assoc. Prof. is fluent in English. Dr. Salih Batal is the father of 1 child.

E-posta: salihbatal@gmail.com